

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

941

Vragen van het lid **Van Weyenberg** (D66) aan de Ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Economische Zaken en Klimaat over *de manier waarop pensioenfondsen de CO₂-voetafdruk van hun beleggingsportefeuille berekenen en hierover intern en extern rapporteren* (ingezonden 2 november 2018).

Antwoord van Minister **Koolmees** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid), mede namens de mezk, mede namens de Minister van Economische Zaken en Klimaat (ontvangen 14 december 2018).

Vraag 1

Bent u op de hoogte van de verschillende «scopes» van CO₂-emissie als gedefinieerd door het Greenhouse Gas Protocol, aan de hand waarvan de CO₂-voetafdruk van een bedrijf berekend kan worden?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Klopt het dat het grootste pensioenfonds van Nederland, het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP), bij het berekenen van de CO₂-voetafdruk van een bedrijf alleen de zogeheten scope-1 en scope-2-emissies meerekent, en de scope-3-emissie buiten beschouwing laat?

Antwoord 2

Ja.

Vraag 3

Bent u op de hoogte van meer Nederlandse pensioenfondsen die op deze manier de CO₂-voetafdruk van bedrijven berekenen?

Antwoord 3

Nee, dat is mij niet bekend. Er is geen wettelijke standaard voor de rapportage over de CO₂-voetafdruk van beleggingen. Ik heb met genoeg kennisgenomen van het initiatief van een aantal vermogensbeheerders en pensioenfondsen, dat zich heeft verenigd in het «Platform Carbon Accounting Financials». Daartoe behoren o.a. pensioenfondsen PME en PMT en vermogensbeheerders APG, Mn en PGGM. Deze instellingen hebben vrijwillig

afgesproken volgens dezelfde standaard te rapporteren over de CO₂-voetafdruk van hun beleggingen. Ik juich dit initiatief toe.

Vraag 4

Bent u ervan op de hoogte dat het niet meerekenen van scope-3-emissie gebruikt kan worden om ervoor te zorgen dat bijvoorbeeld producenten van fossiele brandstoffen een relatief bescheiden CO₂-voetafdruk krijgen, omdat CO₂-emissie ten gevolge van de verkregen en verwerkte fossiele brandstoffen niet wordt meegewogen?

Antwoord 4

Ja, het klopt dat dit inderdaad dat gevolg kan hebben, bewust of onbewust.

Vraag 5

Bent u het ermee eens dat het niet meerekenen van deze scope-3-emissie kan zorgen voor een vertekend beeld van de daadwerkelijke bijdrage aan CO₂-emissies van een bedrijf?

Antwoord 5

Nee, de emissies van een bedrijf zelf geven zonder scope 3-emissies geen vertekend beeld. Als het gaat om de emissies in de hele keten waar het bedrijf een schakel van uitmaakt is het wel nodig scope 3 emissies mee te nemen.

Vraag 6 en 7

Bent u het ermee eens dat het niet meerekenen van deze scope-3-emissie zodoende kan zorgen voor een vertekend beeld van de daadwerkelijke bijdrage aan CO₂-emissies van de beleggingsportefeuille van een pensioenfonds?

Bent u het ermee eens dat het onwenselijk is dat organisaties door het uitsluiten van de belangrijke scope-3-emissie, een vertekend beeld van de CO₂-voetafdruk van een specifiek bedrijf of hun beleggingsportefeuille naar hun achterban en de buitenwereld kunnen presenteren? Zo nee, kunt u aangeven waarom niet? Zo ja, kunt u aangeven hoe u van plan bent deze onwenselijke situatie te verhelpen?

Antwoord 6 en 7

Een vertekend beeld is nooit wenselijk. Voor een individueel bedrijf geven scope 1 en 2 – emissies over het algemeen een goed beeld van de CO₂-voetafdruk van dat bedrijf. Pensioenfondsen investeren vaak in meer dan één onderdeel van een keten, waardoor keten-effecten (beperkt) in beeld zijn. Ik zie op dit moment geen aanleiding om ervan uit te gaan dat het uitsluiten van scope 3 emissies op dit moment leidt tot een ernstig vertekend beeld van de CO₂-voetafdruk van een pensioenfonds.

De sector is sterk in beweging met betrekking tot het ontwikkelen van betrouwbare, transparante en vergelijkbare meetmethodes voor de CO₂-voetafdruk van investeringen. De afgelopen jaren zijn er o.a. via het Platform Carbon Accounting Financials en de Taskforce on Climate-related Financial Disclosures heldere, data-gebaseerde methodes ontwikkeld om dit in kaart te brengen. Deze methodes maken vooralsnog ook geen gebruik van scope 3 emissies, onder ander om dubbeltelling en onnauwkeurige schattingen te voorkomen. De focus op scope 1 en 2 is nu een belangrijke eerste stap. Mogelijk zal er later aanleiding zijn voor de rapporteurs om (op onderdelen) uit te breiden naar scope 3.

Vraag 8

Bent u zich ervan bewust dat het deelnemerscollectief ABP Fossielvrij al langere tijd probeert om scope-3-emissie ook mee te laten rekenen in het berekenen van de CO₂-voetafdruk van bedrijven door ABP?

Antwoord 8

Ja.

Vraag 9 en 10

Hoe beoordeelt u het feit dat ondanks deze inzet van haar grootste deelnemersinitiatief, ABP deze wens vooralsnog niet heeft ingewilligd?

Bent u het ermee eens dat dit een voorbeeld is van een nadelig gevolg van de relatief kleine invloed van deelnemers op het beleid van hun pensioenfondsen?

Antwoord 9 en 10

Het bestuur legt binnen de wettelijke kaders verantwoording af en doet verslag, en treedt met partijen al dan niet in overleg.

Bij de eerdere beantwoording van Kamervragen¹ is aangegeven dat werknemers in Nederland in algemene zin willen dat hun pensioenuitvoerder op hun ingelegde pensioenpremies op verantwoorde en duurzame wijze rendement maakt. Voor sommige werknemers kan dat betekenen dat zij niet willen dat de beleggingen van hun pensioenfondsen een CO₂-voetafdruk heeft. Het is aan het pensioenfondsen om deze afweging te maken.

Het ABP is het bedrijfstakpensioenfondsen voor overheid en onderwijs. De werkgeversvertegenwoordigers en werknemersvertegenwoordigers maken afspraken over de inhoud van de pensioenregeling. Het ABP-bestuur heeft het primaat van de uitvoering van de pensioenregeling, inclusief het beleggingsbeleid. Het beleggingsbeleid van het ABP past binnen (inter)nationale wet- en regelgeving. Het bestuur maakt de afweging tussen risico, rendement, kosten en ook duurzaamheid.

Werknemers kunnen op verschillende manieren invloed uitoefenen op het beleid van ABP. ABP heeft een paritair bestuursmodel, waarin vertegenwoordigers van sociale partners door de betreffende organisaties voorgedragen en benoemd in het bestuur.

Daarnaast maken vertegenwoordigers van werknemers en gepensioneerden onderdeel uit van het verantwoordingsorgaan. Het verantwoordingsorgaan is bevoegd om een oordeel te geven over het handelen van het bestuur, over het gevoerde beleid en de beleidskeuzes voor de toekomst, maar uiteindelijk beslist het bestuur. Het ABP-bestuur neemt dit oordeel op in het bestuursverslag.

¹ Beantwoording Kamervragen over de onwenselijkheid van beleggingen van pensioenfondsen in de kerncentrales Tihange en Doel, Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2016–2017, nr. 2629